

[Martin Sørensen (Peterslund).]

stemmelsen om Udvidelse af Forbudet mod fremtidige Pantsætninger, hvor Grænsen efter den hidtil gældende Lov var 110 pCt. af Panteværdien, men ifølge Lovforslaget indskrænkes saaledes, at der ikke kan stiftes mere Gæld end den Gæld, der ved Saneringen fastlægges paa Ejendommen. Det gør jo nogen Forskel, at man nu med Ejendomsskylden som Grundlag kommer ned i en Kategori af Landmænd, der ikke har ret megen Gæld over Ejendomsskylden. De Landmænd, der ikke har ret megen Gæld over Ejendomsskylden, vil jo faa deres Pantsætningsret betydeligt beskaaret.

Endvidere er der ikke Enighed om § 5, Stk. 5, om Ændringer i den nugældende Lovs § 8, Bestemmelsen, der tilsigter at hindre, at Forbudet mod Pantsætning omgaaes ved, at Debitor lader Kreditor tage Dom over sig for en Fordring, derefter lader ham foretage Udlæg i Ejendommen, hvorefter dette Udlæg tinglyses. Vel kan Kreditor baade faa Dom og Tinglysning paa Udlæg, men hvis det ikke virkelig er Kreditors Mening af skaffe sig Dækning for sit Tilgodehavende ved altsaa, hvis Betaling udebliver, at realisere Ejendommen ved Tvangsauktion, men han bare lader det tinglyste Udlæg staa uden at foretage sig videre, da er det en aabenbar Omgaaelse af Pantsætningsforbudet.

Der er dog ogsaa en anden Side ved dette Spørgsmaal, nemlig Hensynet til ligeberettigede Kreditorer, hvis Rettigheder bliver mindre værd, hvis det tillades en enkelt Kreditor ved Dom og Tinglysning af Udlæg at skaffe sig selv en kvalificeret Fortrinsret fremfor sine Medkreditorer, som jo ikke saadan i hvert Tilfælde er indstillet paa at indgive Konkursbegæring for at hindre, at en enkelt Kreditor opnaar en Sikkerhed forud for dem.

Hvorledes den nu i Forslaget optagne Bestemmelse om, at det tinglyste Udlæg automatisk slettes af Dommeren efter 6 Maaneders Forløb, hvis Tvangsauktion ikke har medført, at Ejendommen har skiftet Ejer, vil virke i Praxis, er der vel ingen, der rigtig kan vide noget om. Meningen maa jo, som ogsaa den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Lange) udtalte, være, at man afholder Kreditor fra at tage Dom og Udlæg, hvis han ikke har til Hensigt at fortsætte Retsforfølgningen ved Tvangsauktion, og det er jo muligt, at det Formaal opnaas ved den foreslaaede Fremgangsmaade. Nogen stor Ulykke kan der vel ikke indtræffe som Følge af denne Forsøgsbestemmelse, der

naturligvis kun gælder for de Landmænd, der søger Laan efter den nye Lov. Rigsdagen træder jo sammen igen og kan, hvis den højttærede Minister for Landbrug og Fiskeri efter de indvundne Erfaringer stiller Forslag derom, vedtage supplerende Bestemmelser, saafremt saadanne ønskes og skønnes formaalistjenlige.

Som sagt i Indledningen har Rigsdagen i det store og hele i Enighed vedtaget Saneringsloven og staar bag ved dens Bestemmelser, og det finder jeg er af megen Betydning. Nu kan man sige: Naar Loven er vedtaget af Rigsdagen, kan det være ligegyldigt, om der staar faa eller mange bag den. Men det er det ikke. Jeg tillægger det megen Betydning ved Lovens Gennemførelse i Praxis ude i Landet. Som en naturlig Følge af, at Lovens Bestemmelser helt ud hviler paa Frivillighedens Grund, skal Amtssaneringsudvalgene føre mange Forhandlinger i hver enkelt Sag — de skal tale med Kreditorer og Kautionister, med Banker og Sparekasser, med Jurister og Dommere o. s. v. —, og alle disse Forhandlinger glider naturligvis lettere, naar der ikke er Modstand eller Indvending fra nogen Side, naar Pressen ude i Landet er velvillig, naar Talerne paa Møderne er velvillige og indstillede paa ikke at kritisere Lovens enkelte Bestemmelser, hvorved de naturligvis kan paavirke de Kautionister og de Kreditorer, som læser disse Udtalelser. Derfor har det stor Betydning, at den størst mulige Enighed tilvejebringes om en saadan Lovgivning, som griber ind i privatretlige Forhold, og naar vi nu alle ønsker Lovforslaget gennemført til Gavn for Landmændene, til Gavn for Kreditorerne, for Kautionister, for Købmænd og for Haandværkere, for de smaa forretningsdrivende, der har faaet Penge til gode, som de ikke uden retsforfølgende Metoder kan faa — det er jo ikke alene Landmændene, denne Lovgivning er til Fordel for —, naar der er Enighed om, at Loven virker til Fordel for alle dem, der ønsker at benytte den, og naar det er godtgjort, at Loven kommer flest til gode, det vil sige, Sagerne bliver lettere, det bliver lettere at faa Tilslutning til Amdsudvalgenes Forslag, naar Loven er vedtaget med den størst mulige Enighed, og Kritik af dens enkelte Bestemmelser undgaaes, saa maa man mene, at dette vil tilskynde Rigsdagens Partier og Medlemmer til at hjælpe til, at Forslaget kan komme til at fremtræde med Tilslutning fra alle Partier, der er repræsenteret her i Landstinget, og jeg skal tilsige min Medvirken hertil.